

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/22/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714207929
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:3714207929.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. E., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, dieťa rodičov matky: B. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XX a otca: M. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. S., O. XXXX/X, právne zastúpený JUDr. Barborou Vrbovou, advokátkou so sídlom S., S. X, o úprave styku otca s malolekým, v štádiu rozhodovania o otcom podanom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 30P/39/2015-24, zo dňa 26. februára 2016, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu m e n í tak, že „ u k l a d á malolekému M. E., nar. XX.XX.XXXX, B. E., nar. XX.XX.XXXX a M. D., nar. XX.XX.XXXX v ý c h o v n é o p a t r e n i e , a to povinnosť 12 krát podrobiť sa odbornému poradenstvu a konzultáciám na referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR v Žiline, za účelom zlepšenia schopnosti rodičov navzájom komunikovať o výchove dieťaťa a za účelom zlepšenia komunikácie medzi otcom a malolekým.

Referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR v Žiline u k l a d á , aby určil termíny stretnutí, podmienky a dobu každého stretnutia podľa svojej úvahy vzhľadom na situáciu, s tým že dátum ich konania oznámi rodičom malolekého M. aspoň tri dni vopred, matka bude povinná malolekého na stretnutie doviest.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým rozhodol o oprávnení otca stretávať sa s mal. M. 2-krát v mesiaci na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, Referáte poradensko-psychologických služieb. Matke uložil povinnosť zabezpečiť prítomnosť malolekého M. na stretnutí na tomto úrade. Vo zvyšnej časti návrh otca, ktorým sa domáhal úpravy styku s malolekým každý párný týždeň počnúc piatkom od 15:00 hod. do nedele do 18:00 hod., ako aj v časti, v ktorej žiadal zveriť malolekého do osobnej starostlivosti matky a uložiť mu povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 30 Eur mesačne, zamietol.

Vychádzal zo zistenia, že rozsudkom okresného súdu Žilina č. k. 30P/39/2015-278 zo dňa 18.11.2015 bolo rozhodnuté o zverení malolekého do osobnej starostlivosti matky, otcovi bola uložená povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 100 Eur mesačne s tým, že bol určený nedoplatok na výživnom a zároveň bol upravený styk malolekého s otcom. Uvedený rozsudok nebol v čase vydania napadnutého uznesenia právoplatný z dôvodu odvolania podaného otcom. Pri rozhodovaní tak prihliadal aj na skutočnosti, ktoré zistil pri rozhodovaní vo veci samej.

Uznesením Okresného súdu Považská Bystrica o nariadení predbežného opatrenia, ktorým bolo rozhodnuté o dočasnom zverení mal. M. do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na jeho výživu (išlo o uznesenie č. k. 11P/41/2014-57 zo dňa 03.07.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 14.08.2004, č. k. 4CoP/64/2014-79.)

Oboznámil sa s návrhom otca na nariadenie predbežného opatrenia, v ktorom poukazoval na to, že matka rozhodnutie, ktorým bol maloletý zverený do ich striedavej starostlivosti od roku 2013 prestala rešpektovať a tento stav musel riešiť opakovanými návrhmi na výkon rozhodnutia.

Ďalej prihladal na skutočnosť, že rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti a o úprave styku sa nedokážu dohodnúť. V súvislosti s úpravou stretávania otca s maloletým bolo vo veci samej vykonané rozsiahle dokazovanie, pričom bolo zistené, že mal. M. stretávanie s otcom odmieta, matka ho na stretnutia pripravuje nedostatočne a dlhšiu dobu bol od otca odlúčený. Vychádzajúc z týchto skutočností upravil styk otca s maloletým tak, že sa bude realizovať na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, referát poradensko-psychologických služieb. Psychológ, ktorý bude zo strany súdu oboznámený s úpravou styku v jeho prítomnosti, dohodne s otcom a matkou termín stretnutia, stanoví podmienky a dobu každého stretnutia podľa svojej úvahy vzhľadom na situáciu a matka bude povinná maloletého na stretnutie doviesť.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka. Uviedla, že nesúhlasí, aby bol maloletý M. donútený k stretávaniu s otcom, žiadala v jeho záujme stretávanie nenariaďovať a neprikazovať podobne, ako to bolo v prípade staršieho syna B., kde stretávanie s otcom bolo ponechané na jeho vôľu. Zdôraznila, že maloletý otca absolútne odmieta, nevie si potom predstaviť, ako by malo byť stretávanie realizované. Namietala, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia sú uvádzané nepravdivé tvrdenia odporcu, ktoré slúžia iba na „hanenie“ jej osoby. Poukázala na to, že s otcom mala určenú striedavú starostlivosť, ktorá trvala 4 roky a pri ktorej otec zlyhal. Už na jej začiatku starší syn B. od otca utekal a prežíval stresy, pretože otec, ako aj jeho matka ohovárali jej osobu a proti nej intrigovali. To isté sa dialo aj pri mal. M., ktorý otca začal odmietať v roku 2013 a od začiatku roku 2014 k nemu prestal chodiť, odvtedy nie sú s otcom v kontakte. Okrem toho musel spolu s bratom B. niekoľkokrát prežívať návštevy otca v sprievode polície, ktorý si posledné mesiace pre mal. M. takto chodieval či do školy alebo k lekárovi, ako aj domov. Ďalej poukázala na výpoveď mal. M. pred Okresným súdom v Žiline, ktorý sa odmietol s otcom stretávať. Uviedla, že otcovi nejde o deti, ale ide mu iba „o intrigovanie, rozširovanie klamstiev, urážok jej osoby, prenasledovanie a poškodzovanie jej mena“.

Matka k odvolaniu priložila vyjadrenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Považskej Bystrici s tým, že stretávanie sa mal. M. s otcom nie je v jeho záujme a malo by to negatívny vplyv na jeho zdravý telesný a duševný rozvoj.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu danom ust. § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. napadnuté uznesenie okresného súdu zmenil podľa § 220 O.s.p. tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Novela Občianskeho súdneho poriadku - Zákon č. 388/2011 Z. z. pri nariaďovaní predbežných opatrení v konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti od 01.01.2012 zaviedla, že nie je potrebné zdôvodňovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy pre nariadenie predbežného opatrenia, postačuje zdôvodnenie potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v jeho záujme.

Predbežné opatrenie, ktoré upravuje styk rodičov s deťmi musí byť použité s ohľadom na charakter a význam záujmu, ktorý je týmto predbežným opatrením chránený, a to umožnenie aj rodičovi, ktorý s dieťaťom trvale nežije, pravidelný a čo najširší kontakt, pretože je to práve množstvo času, v ktorom je možno realizovať aj neverbálne výchovné pôsobenie rodiča, tzv. výchovu prítomnosťou či príkladom, ktorá je, ako je všeobecne známe, tou najúčinnnejšou výchovnou metódou. Je nutné prihliadať na to, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič - dieťa, je v dôsledku odcudzenia v neskoršej dobe iba ťažko napravitelná.

V súdnej veci je nepochybné, že styk otca s mal. M. sa aktuálne nerealizuje. Mal. M. odmieta stretnutia s otcom. Túto skutočnosť nerozporoval ani samotný otec v podanom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Odmietavý postoj M. k otcovi vyplýval aj zo záverov znaleckého posudku PhDr. Andreja Benkoviča, znalca z odboru psychológia, odvetvia klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých, ktorý uviedol, že vzťah maloletého s otcom je narušený, otca odmieta a vníma jeho pozíciu vo svojom živote výrazne negatívne. Do svojej rodiny zaraďuje matku, matkinho priateľa a B.. Znalec

sa konkrétne nevyjadril k tomu, čo je príčinou negatívneho vzťahu mal. M. k otcovi. Konštatoval, že je možné usudzovať, že sa môže jednať o vlastnú skúsenosť maloletého s otcom, ale nemožno vylúčiť, že maloletého výrazne negatívny postoj k otcovi bol vytvorený aj vplyvom tretej osoby, resp. osobami, ktoré zabezpečujú jeho starostlivosť a výchovu a bývajú s ním v spoločnej domácnosti. K citovým a osobnostným predpokladom otca k výchove mal. M. uviedol, že nezistil u neho žiadnu psychopatológiu v zmysle duševných porúch a chorôb, ktorá by bola v kontraindikácii so zabezpečovaním starostlivosti a výchovy. Ide o osobnosť, ktorej kapacita pre kontrolu a toleranciu stresu je obvykle rovnaká ako u väčšiny ľudí. U otca zistil primeranú kontrolu uvoľňovania emócií.

Na základe doterajšieho priebehu konania mal krajský súd dostatočne osvedčené, že k narušeniu vzťahov medzi mal. M. a otcom došlo do takej miery, že maloletý kontakt s otcom odmieta. Doteraz však zostáva nevyriešená otázka príčin takehoto narušenia vzťahov. Odpoveď na ňu nevyplývala ani zo záverov znaleckého dokazovania. Znalec po skúmaní osobnosti otca na jeho strane nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali nejakému závadnému konaniu vo vzťahu k maloletému. Konštatoval odmietavý postoj maloletého k otcovi, pričom príčiny tohto postoja „iba“ odhadoval s tým, že zmena správania sa maloletého M. k otcovi od roku 2013 môže (nemusí) byť spôsobená spolupôsobením tretej osoby, pričom o ktorú osobu ide nebolo uvedené. Matka tvrdí, že odmietavý postoj syna k otcovi je spôsobený nevhodným správaním sa otca voči jeho osobe a vynucovaním si styku, na druhej strane otec poukazuje na to, že matka ako aj jej rodičia sa snažia maloletého manipulovať voči jeho osobe. Tieto tvrdenia však v tomto štádiu konania neboli preukázané a nemožno hovoriť ani o tom, že by boli na základe vykonaného dokazovania osvedčené. Nepochybné však je, že vzťahy medzi maloletým a otcom sú narušené.

Podľa názoru krajského súdu takéto narušenie vzťahov, ktoré bolo doteraz v rámci vykonaného dokazovania zistené neodôvodňuje nariadenie styku otca s maloletým, v rámci predbežného opatrenia. Zároveň však aj z hľadiska interpretácie účelu predbežného opatrenia v súlade s článkom 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd, ktorý garantuje rodičom právo starať sa a vychovávať deti a naopak deťom zaisťuje právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť a článok 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa považoval krajský súd za nutné dočasne upraviť pomery medzi maloletým a jeho rodičmi tak, aby do času meritórneho rozhodnutia o úprave styku otca s maloletým nedošlo k deformácii vzťahu medzi nimi v takom rozsahu, že by bola iba ťažko napravitelná.

Na prelomenie barier je potrebná a javí sa nevyhnutná pomoc špecializovaného zariadenia. Vychádzajúc z týchto záverov krajský súd preto zmenil napadnuté uznesenie okresného súdu a predbežným opatrením nariadil v súlade s ust. § 37 ods. 2 O.s.p. výchovné opatrenie, ktorým uložil rodičom maloletého, ako aj maloletému zúčastniť sa poradensko-psychologických sedení na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Žiline s tým, že tam určený odborník bude s nimi pracovať tak, aby sa predišlo ďalšiemu zhoršovaniu vzťahov medzi maloletým a otcom.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerov hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e príпустné.